

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקא ♦ שנה י ♦ ט' באב

פרשת דברים ♦ שבת חזון ה'תשפב

דברי אלוקים חיים
מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

דברות קודש
מרוך רבינו עטר' שליט"א

אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן וגו' אחד עשר יום מחורב וגו' ויהי בארבעים שנה בעשתי עשר חודש באחד לחודש דיבר משה אל בני ישראל, ככל אשר צוה ה' אותו אליהם.

באלו הפסוקים הק' יש לדקדק בהם כמה דיקדוקים, בראשונה באומרו "אלה" הדברים וגו', ולא אמר ו'אלה וכו', וידוע מה שאמרו חז"ל (בב"ר) שכל מקום שנאמר אלה פוסל את הראשונים "ו'אלה" (עם ו') מוסיף על הראשונים, ואם כן יש לשאול כאן איזה הוא הדבר שפסל כאן באומרו "אלה" הדברים.

ובאור החיים הק' כתב בדרך רמז ש"אלה" מיעט את הקודם, על דרך מה שאמרו בגמרא (יומא יט) אמר רבא "ודיברת במ" ולא בדברים בטלים, ומכאן שאסור לדבר זולת בדברי תורה ויראה והודיע הכתוב כי משה רבינו ע"ה, רק אלה הדברים אשר דיבר כל ימיו מעצמו, לבד הדברים אשר ציוה מהשם לדברם, הא למדת שקיים, "ודיברת במ" ודבריו אלה שאמר בחומש דברים, כל רואה יעיד כי כולם דברי תורה וחכמה ומוסר הם נאמרים.

(פירוש שהדברים האלה האמורים בחומש דברים, שהם כולם דברי תורה ויראה, הם כל הדברים שהיה משה מדבר כל ימיו מעצמו, כי גם כשהיה אומר דברים זולת מה שאמר בציווי מפי השכינה, לא היה מדבר כל ימיו מעצמו, כי גם כשהיה אומר דברים זולת מה שאמר בציווי מפי השכינה לא היה מדבר אלא דברי תורה, זה שאמר הכתוב "אלה" לפי שדברים האלה שאמר כאן במשנה תורה, אמר מפי עצמו, ואינם כשאר הספרים, אלא שלפי הרמז הפסוק בא להודיענו מעלה משה רבנו, שגם כל ימיו כשדיבר דברי עצמו, לא היה זה אלא בדברי תורה)

וכן בספר מאור החיים כתב בשם רבינו האור החיים הק' שאמר על הפסוק זה, "אלה הדברים" זה שאמר הכתוב "ודיברת במ" כשאתה רוצה לדבר, תדבר מהתורה משום שנאמר בה "ודיברת במ" כלומר בתורה, וכך היה משה עושה שכל הדיבורים שלו אינם אלא משל תורה, זה שאמר אלה הדברים אשר דיבר משה ולא אחרים ע"כ.

והנה בספה"ק תפארת שלמה (להרה"ק ר' שלמה מראדומסק זי"ע) הביא דברי האור החיים הנ"ל וכתב עליו שיש להפליא הלא משה רבינו ע"ה בן שמונים שנה היה קודם שקיבל התורה ומלך בארץ כוש ימים רבים, ואיך כל ימיו לא דיבר רק דברי תורה, אך הנה זה הוא ענין שסוד הוא הדבר ליראי השם ולחושבי שמו, שאע"פ שעוסקים ומדברים בדברי עולם הזה, מ"מ מחשבתם קשורה ודבוקה בהשם יתברך ב"ה כל הימים וכל דבריהם בקדושה, וכמו שידענו מזה בדברי איש האלוקי הבעש"ט זי"ע שדיבר עם תלמידיו סיפורי מעשיות מעניני עוה"ז והמה דברים גבוהים ברום עולם, זה הוא המבואר בגמרא שאמרו עליו על רב שלא שח שיחה בטילה כל ימיו ואיך אפשר זה אך לפי הנ"ל ניחא עכ"ל.

המשך בעמוד ב'

אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל.
ופירש רש"י: בשבעים לשון פירשה להם.

מפרש הכלי יקר: בכל מקום שכתוב בני ישראל, הכוונה היא לכל העם, אך במקום שכתוב "ישראל", הכוונה היא לחשובים שבעם ישראל. את תחילת דברי התוכחה אמר משה לחשובים שבבני ישראל, ואף על פי כן אמר זאת בדרך רמז, אם משום כבודם או משום שרצה לומר את הדברים רק ברמז כדי שרק מי שהדברים שייכים אליו יבין את דברי התוכחה. אמנם בהמשך הוכיח משה רבינו את בני ישראל, את כל ישראל, ובתוכחות מפורשות.

ופירש הרה"ק בעל באר מים חיים זי"ע שנראה שדברי רש"י אלו הם הסבר על מה שכתב בראש הפרשה דלפי שנמנים כאן כל המקומות שהכעיסו ישראל לפני המקום לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמז מפני כבודן של ישראל. וכוונתו שלא ישמעו אומות העולם את העוונות של ישראל, לפיכך נזכרו ברמזה. ולזה כתב כאן רש"י שמכיון שעכשיו התחיל משה לבאר את התורה בשבעים לשון, ועי"ז היו גם האומות יכולים להבין את התורה, על כן נאלץ לסתום את דברי התוכחה בפניהם כדי שהם לא יבינו אותם.

כן מוסיף "הכלי יקר" סיבה נוספת לכך שמשה אמר את התוכחה הראשונה בדרך רמז היא משום שאת דברי התוכחה הראשונים אמר משה מטעם עצמו, אך התוכחה שבהמשך אמר משה לבני ישראל על פי ציווי של ה'.

אפ"ל הטעם כשאמר מטעם עצמו, חשש מאוד מנגיעות אישיות, ע"כ נהר מאוד בדבריו ואמרם בדרך רמז, אבל מה שאמר על פי ציווי של ה', לא חשש.

כן רואים אנו בנ"ל, כמה יש לחשוש לכבודם של החשובים בעם שגם אם צריכים, לעורר אותם על ענין מוצדק ככל שיהיה ואף להתריע על עוולה כלשהו, יש לחשוש לכבודם.

ואף אם צריכים להוכיח ניתן לעשות זאת ברמז ובדרך כבוד, שרק מי שהדברים שייכים אליו יבין.

ופירש הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנה זי"ע שמרומז בריש הפסוק אל"ה שהוא ר"ת א'בק ל'שון ה'רע, זהו [אשר] דיבר משה אל כל ישראל, אפילו לגדולי הדור אשר יתייחסו בשם 'ישראל' להיזהר ולהשמר הרחק כמטחוי קשת שלא ילכדו ח"ו בעוון זה

הגאב"ד ב' שערי טוביה זצ"ל - אבידה גדולה לכלל ישראל

כלל ישראל איבד השבוע את אחד מגדולי וצדיקי הדור, ה"ה מרן הגאב"ד רבי יצחק טוביה וויס זצ"ל, שעל אף גדלותו בתורה ומעמדו הרם, לא גבה ליבו והיה בו ענוותן כהלל ומאידך כשהיה צריך לעמוד על המשמר היהדות, היה תקיף ועמד כצור חלמיש, וכל מהותו היתה שקידת התורה מידות טובות וכבוד הזולת.

והוא אבידה גדולה ואין לה תמורה, על כן אין לנו אלא לקיים 'מזקנים אתבונן' וללמוד ממנו להרבות באהבת ישראל, ולשמור ביתר שאת על כבוד הבריות ובפרט על כבודן של חכמי ישראל. יה"ר שנזכה לגאולה השלימה מתוך רחמים וחסדים מגולים במהרה אכי"ר.

אמונת עיתיד

שבת חזון

בשם הרה"ק ר' אורי מסטרעליסק זי"ע: התפילה שבשבת חזון צריך לזיזרה בזה בכוונה, כי הוא מעלה את כל התפילות של השנה.

בשם הרה"ק מרוזין זי"ע: מעלת שבת זו גבוהה במאוד מאד ויש לנצל אותה כראוי לה, והטעם ע"פ משל, לנר אם מדליקין אותו במקום חושך ואפלה ניכר האור היטב, אבל אם מדליקין אותו ביום, אינו ניכר כל כך, וימי בין המצרים המה ימים עצובים, שמתאבלים בהם על חורבן הבית, ולכן כשבא שבת שהוא אור ליהודים, הוא מאיר הייטב בימים החשוכים האלו.

ואמר הרה"ק בעל הנחל יצחק מזוטשקא זצ"ל על "שבת חזון". שלפי שהי' החטא כדברי הנביא (איכה ב, יד) "נביאך חזו לך שוא ותפל", התיקון צריך להיות באותה בחינה, דהיינו ע"י פקחת עינים לטובה. שעל כל אחד לפקוח עין על מצבו הרוחני

תשעה באב

עוד לא בא?

סח הרה"ק ר' דוד משה מטשורטקוב זי"ע: זקני הרה"ק ר' אברהם "המלאך" היה נוהג בכל יום תשעה באב לישב כשראשו כפוף בין ברכיו, ונחל של דמעות היה סביבו, וכמה פעמים ביום היה מרים את ראשו מבין ברכיו ושואל: עדיין איננו? עוד לא בא המשיח? ...

תיקונו כקלקולו

הרה"ק ר' רפאל מברשיד זי"ע, תלמידו של הרה"ק רבי פנחס מקארין, זצ"ל היה רגיל לעסוק בהבאת שלום בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו. פעם הלך ביום תשעה באב לבית אחת, בשביל לעשות שלום בין אנשים שהתקוטטו שם. שאלוהו: כלום אי אפשר לדחות את הדבר לאחר תשעה באב? השיב ר' רפאל: בית המקדש חרב בעון שנאת חנם, ולפיכך ביום החורבן עלינו לעסוק בעשיית שלום.

"קניות" חדשות

נוהג היה הרה"ק ר' אברהם מטשכנוב זי"ע לקנות בכל שנה "קניות" חדשות לתשעה באב. כשגמר את ה"קניות" עם הציבור בבית הכנסת, היה שם את הקניות ב"גניזה" שבבית הכנסת, והיה אומר: בטוח אני שבמשך השנה יבוא המשיח, ולשנה הבאה לא יהיה לנו צורך ב"קניות".

כפרות ליום כיפורים?

פעם הלך הרה"ק ר' לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע ביום תשעה באב לאסוף כסף בשביל צדקה. נכנס לבית אחד, ולתימהונו מצא אנשים קלי דעת כשהם יושבים בסעודה ואוכלים בשר עוף. אמר להם הצדיק: אם אתם עכשיו אוכלים את העופות, איפה תקחו "כפרות בערב יום הכיפורים? ..."

צום תשעה באב

הרה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע היה פעם בתשעה באב אצל החוזה מלובלין. וקראו אליו החוזה וציווה לאכול ולשתות תיכף ומיד בעודנו בביתו. התפלל ר' שלום, כי לא הרגיש בעצמו שום מחלה שיצטרך לבלי להתענות, אבל פקודת הרבי שמר, ועשה כדבריו. בבואו אחרי כן לביתו חלה במחלה קשה, ובהגיע יום הקדוש, יום הכיפורים, שאל את הרופאים מלבוב אם יוכל להתענות, והשיבו לו, שאם לא התענה במשך שני החדשים האחרונים אף יום אחד, אזי יוכל להתענות, אז הבין את דברי החוזה מלובלין.

(מאוצרות מרן רבינו שליט"א)

ואפילו עצבון של עבירות אסור להתעצב בשבת, כאשר יש לנו קבלה מפי צדיקים כי שמחה של שבת יותר מועיל מבכיה ודמעות של חול.

שולחן הטהור

חילוק בדבקות ד' בעסקי עוה"ז לדבקות עם עסק התורה

נמצא שיש חילוק בין דברי תורה שמדברים בגלוי גם במעשה של הדיבור ובין במחשבה שהוא בעצמם דברי תורה ובין שמדברים בדברי עולם הזה אבל מחשבתם קשורה ודבוקה בהשם כל הימים וכל דבריהם בקדושה וכמו שהבעש"ט סיפר מעשיות מעוה"ז והמה דברים קדושים גבוהים ברום עולם, זה עשה משה כשמלך בכוש וכן רב שלא שחו שיחה בטילה מעולם.

ולפי ענ"ד נראה לומר שמכל מקום יש חילוק גדול בין אם עוסקים בתורה עצמה בדיבור ובמחשבה קדושה וטהורה לבין שהם עוסקים ומדברים מעניני עוה"ז אף שמחשבתם קשורה ודבוקה בהשם יתברך והמה דברים גבוהים ברוב עולם, ולכן אפשר לומר שזאת מה שאמר הכתוב "אלה הדברים" ולא אמר ו'אלה' (עם ו) כי אלה הדברים שדיבר משה עם כל ישראל היו בקדושה ובמחשבה קדושה, מכל מקום אין זה לומר שזה ממש כדברי תורה הכתובה מפי ה' שניתנה מסיני תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ולכן אמר "אלה", כלומר שזה פוסל הראשונות שדיבר משה בכוש.

ומובן לכל בעל דעת שהדברים הק' שכתב התפארת שלמה, אינם שייכים לכל אחר ואחר רק ליחידי סגולה כמשה רבינו וכן על רב שכתוב עליו שכתוב עליו שלא שח שיחה בטילה מעולם וכדומה להם, אבל לאנשים פשוטים כערכינו ובפרט בדור שלנו שהוא דור יתום דוד של עיקבתא דמשיחא שאין לנו עסק בנסתרות וצריכין אנו להשתדל שיהיה דיבורינו כולם אך ורק בתורה בנגלה ובנסתר ורק לדבר דיבורים של קדושה ולא דברים בטלים, שרק להבעש"ט ותלמידיו הק' ניתנה רשות לזה להעלותם לרום עולם.

הכל תלוי בנו ואין ישראל נגאלים אלא בתשובה

והנה אנו נמצאים בימי תשעת הימים, שממעטים בשמחה מפני החורבן הנורא שהיה בחורבן בית המקדש הראשונה והשניה ועוד הרבה צרות שנעשה והכל באו מאותם הימים שהיו אז, ועלינו לשוב בתשובה ונזכור מה שאמר חז"ל שכל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו ובירושלמי (יומא) מבואר בית תורה שכתב שמעלה עליו הכתוב כאילו הוא החריבו ח"ו, ולכן עלינו לידע שהכל תלוי בנו ואין ישראל נגאלים אלא בתשובה שכן פסק הרמב"ם (בהלכות תשובה פרק ז) וכל אחד מאיתנו יעשה קצת לצורך הענין להביא לימות המשיח וכמ"ש ברמז במה שכתוב כל ימי חיך להביא לימות המשיח "שבכל ימיו של אדם יעשה זאת לצורך הדבר הזה וכמ"ש האור החיים הק' בפרשת ראה (טז, ז) ויעזור ה' שמנחה להגאל בקרוב ממש ושיבנה בית המקדש במהרה בימינו ע"י משיח ה' שהוא יבנה את בית המקדש וכמ"ש הרמב"ם, ומתוך רחמים וחסדים מגולים נזכה לראות בית ה' בתפארתו אמן ואמן.

שביה בצדקה

ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה (ישעי' א, כז)

...ועל זה אומר הפייטן טהורים יירשוה, שיש לומר שרומז גם כן על ענין זה דאיתא במדרש (שמו"ר ל, יד) ד"א ואלה המשפטים דוד אמר יראת ד' טהורה עומדת לעד, מה כך אתה מוצא אדם שונה וכו' ואם אין בו יראת חטא אין בידו כלום וכו' לכך נאמר יראת ד' טהורה, והנביא צווח ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה. והוא כמו מדרש פליאה, מה ענין המאמר הזה לכאן. וענין סיום דברי המדרש והנביא צווח ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה.

אך יש לומר בזה מענין דברינו בענין פרשת ואלה המשפטים, שהוא תורת משה, במצות שבת גרוסה בבחינת נקודת היראה הפנימית שהוא יראת ד' טהורה, שהוא שרש הטהרה מעניני ההיפוך, הבא מתאוה המביא ח"ו להיפוך הטהרה, ויראה שורף תאוה. ועל זה אומר המדרש ד"א ואלה המשפטים. דוד אמר יראת ד' טהורה עומדת לעד. אמנם האדם כשהוא לעצמו אינו מוצא בעצמו כלום מהיראת ד' טהורה. ולבו מתמרמר שאם כן אין בידו כלום מהטהרה הבאה מיראת ד'. על זה מסיים והנביא צווח לרפאות את שברון לבבו. ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה, היינו אדרבה היא הנותנת. אם באמת אתה יודע שאין בידך כלום. הרי הש"י מקיים כל המצות (שמו"ר ל, ט), ומקיים גם כן מצות צדקה לעני שאין בידו כלום.

ובפרט בענין התיקון שבימי השובבים שהוא בתשובה על הפגמים שבמדת היסוד שנקרא ציון בגימטריה יוס"ף כידוע. ומקיים ושביה בצדקה, שנותן למי שאין בידו כלום. ומשפיע לו מדת היראה שהוא יראת ד' טהורה עומדת לעד. כיון שבאה לו היראה בצדקה מהש"י. בוודאי עומדת לעד, בקיום עולמית

(שבט מ'הודה)

פניני חיים

עובדות חיים

אלה הדברים וזאת הברכה

פעם הגיע לרבי מאיר מפרמישלאן יהודי שחבירו התאנה לו לקחת ממנו מסחרו. השיב לו רבי מאיר: "הקב"ה יכול לשלוח לך פרנסה גם באופנים אחרים. וכשביקש היהודי ברכה, השיבו: "דברים", אם יש לאדם דין ודברים אודות מסחרו, "ואתחנן", צריך הוא לבקש מהש"ת אודות הצלחה. אבל "עקב", בינתיים עד שתעשה ותפעל משהו, "ראה", יראה לא לשבת בטל, רק ישכור לו איזה חנות ומסחר: "שופטים", "אח"כ ילך עמו לבית דין, "תצא", יצא מהמסחר הישן, "תבא", יכנס ויבא לעסק החדש בהצלחה, "נצבים", ויעמוד היטב במסחרו החדש, "וילך", ילך לו טוב, "האזינו", אם האזין למה שנאמר כאן, "וזאת הברכה", זוהי ברכתי אלי

והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי ושמעתי (א, יז)

הגה"צ רבי מרדכי לייב ווינקלר בעל הלבושי מרדכי אב"ד מאדע, היה מפורסם בשל ענוותנותו, צניעותו וטוב לבו. הוא היה אומר, על כל מנהיג רוחני מוטלת החובה להקשיב בתשומת לב לכל בעיותיו של בן עדתו שפונה אליו ומבקש את עזרתו, כלומר יש להקשיב אפילו לבעיות שאין ביכולתו של הרב לעזור בהן. בעצם העובדה, שנתן לאדם לשפוך את מרירות לבו לפני הרב, הקלה היא בשבילו. וזאת בהתאם לדברי משה רבינו שאמר "והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי ושמעתי", ולא כתוב שמה רבנו יענה להם ויפתור את הדבר הקשה. מכאן ראה שישנם דברים שדי שמספרים אותם למשה, ואפילו אם לא מקבלים תשובה עליהם, זה מרגיע את הדעת..

לא תכירו פנים במשפט (א, יז)

פעם אחת התייצבו בבית דינו של ה"אור החיים" הקדוש זיע"א במרוקו שניים מגדולי המדינה. אחרי שהציגו שני הצדדים את טענותיהם בפני בית הדין, ישבו הדיינים לעיין בדינם, ובתוך כך יצא אחד מבועלי הדין הנכבדים, וכעבור זמן קצר חזר ועמו מלך מרוקו בכבודו ובעצמו. הורה ה"אור החיים" הק' לדיינים שיתעלמו כליל מנוכחותו של המלך, וינהגו כאילו אין מכירים אותו כלל. לאחר זמן קצר, הודיעו הדיינים את פסק דינם, ומיד נעמדו וחלקו כראוי כבוד למלך.

פנה המלך לאור החיים ואמר: מגיע לכם להיענש בכל חומר הדין, שהרי אם ידעתם שאני המלך למה לא חלקתם לי את הכבוד הראוי מיד בבואי, ואם לא ידעתם שאני המלך, כיצד הכרתם אותי עכשיו? נענה ה"אור החיים" ואמר: אמנם הכרנו מיד בהכנסתך שאתה המלך, אולם כך אנו מצווים בגזירת מלך מלכי המלכים הקב"ה שהורה לנו "לא תכירו פנים במשפט, ועתה שסיימנו לדון, "הכרנו" את המלך וחלקנו כבוד כראוי.

לא תכירו פנים במשפט.. לא תגורו מפני איש (א, יז)

פעם פרץ סכסוך בדיני ממונות בין ראש הקהל בעיר סטאוויסק ובין הרוקח של העיר, שהיה מפורסם כמחלל שבת בפרהסיה רח"ל, וכל בני העיר כעסו עליו וניסו ככל האפשר להניאו ממעשיו, אך לשוא. הגיעו איפוא, ראש הקהל והרוקח לדרך לפני הגאון רבי חיים לייב סטאוויסקער צ"ל ולפליאת הכל זיכה הרב דוקא את הרוקח. נתמלא ראש הקהל חימה: היתכן לחייב אותו ולזכות את הפושע, מחלל השבת, על כן סרב לציית לדין. התיר רבי חיים לייב לרוקח לפנות לערכאות והנה דוקא שם זיכה השופט את ראש הקהל וחייב את הרוקח. יעץ רבי חיים לייב לרוקח שיפנה לערכאה גבוהה יותר בפטרבורג והבטיח שיבוא להעיד שם לטובתו. ואכן קיבל הרב הודעה על זמן המשפט של הרוקח שנקבע במקרה בדיוק לחג השבועות... עזב הרב את קהילתו לחג השבועות, ונסע לפטרבורג כדי להעיד במשפט. כשחזר, הביעו לפני אנשי העיר את גודל פליאתם: עד כדי כדי להשאיר בחג השבועות את העיר ללא רועה רק כדי להעיד לטובת הרשע ההוא!! השיב להם רבי חיים לייב: "ומה אעשה ויש לאו מפורש בתורה שלא להטות משפט אביון במצוות וכי מה רציתם שאעבור ח"ו על הלאו...

אלה הדברים אשר דבר משה וגו' בערבה מול סוף וגו'

(דברים א, א). אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן, במעבר הירידה והשפלות, במדבר - מי שמשים עצמו כמדבר שהוא הפקר יזכה לתורה שנתנה במדבר, בערבה - יש לו ג"כ ב' פירושים, כי ערבה אין לה טעם וריח, כי מי שמשפיל עצמו ונחשב בעיניו שאין לו טעם וריח, אזי יכול לבוא לפירוש השני של ערבה, שהוא ל' עריבות ומתיקות ומי שהוא מול סוף - שתמיד צופה ומביט על הסוף של כל האדם, כי במה נחשב הוא, אזי יכול לבוא לבחינה לומר שירה, כמו שאמרו על ים סוף

(בית אהרן)

אלה הדברים עוד ירמוז על דרך מה שאמרו בגמרא (יומא יט). אמר רבא ודברת בם ולא בדברים בטלים ע"כ, מכאן שאסור לדבר זולת בדברי תורה ויראה, והודיע הכתוב כי משה רבינו ע"ה אלה הם הדברים אשר דיבר כל ימיו מעצמו, לבד הדברים אשר צוה מה' לדברם, הא למדת שקיים ודברת בם, ודבריו אלה כל רואה יעיד כי כלן דברי תורה וחכמה ומוסר, וברמז בם ר"ת בראשית מאמתי.

(אור החיים הק')

הואיל משה באר את התורה

וקשה, הרי עכשיו בפרשה זו אינו מבאר המצוות ורק אומר מוסר לבנ"י ורק בפ' ואתחנן מבאר המצוות. וי"ל הדנה ידוע מספה"ק שחייב אדם לשוב בתשובה קודם שלומד תורה, ואמר החחה מלובלין זי"ע, שמי שלומד תורה מבלי לשוב על חטאיו עליו הכתוב אומר 'ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי', ולכן הקדים משה לאמר להם דברי מוסר קודם שלומדים המצוות, כי רצה שישבו על חטאיהם ואח"כ ילמדם המצוות, חוהו 'בעבר ע"י שיחזרו בתשובה קודם הלימוד. הירדן הואיל משה באר', ואיך התחיל לבאר

(מאור ושמש)

רב לכם סב את ההר הזה פנו לכם צפנה (דברים ב, ג)

נ"ל הרמז, ידוע דיצה"ר נקרא הר, וכו' וג"כ נקרא צפוני כמ"ש ואת הצפוני ארחיק וגו', ונ"ל דהר נקרא ע"ש אותם הפיתויים שמפתה לעבור עבירות גדולות בפועל, אשר כל רואה ושומע רע ומר עליו המעשה, וכו', ובחי 'צפוני, הוא מה שמצפין עצמו בעשיית המצוות ותורה ועבודה לעשות אותן בפניות וגיאות ומחשבה זרה וכי"ב, והנה העב' האלו רחוקים יותר מתשובה, מהעבירות גדולות הנגלות שיודע שחטא ומתחרט, ח"ש התורה ברמיזותיה, רב לכם סב את ההר הזה - ר"ל די לכם מה שאתם מדקדקין דווקא לשוב על העבירות הנגלות דמיון ההר הנגלה וכו', פנו לכם צפנה - להתבונן על הפיתויים הצפונים שבמעשה המצוות שע"ש זה נק' צפוני, וע"ז תדקדקו לשוב אל השי"ת וכו'. (אגרא דכלה)

אוכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם וגם מים תכרו מאתם

בכסף ושתיתם (ב-1)

התורה בא ללמד לאדם דרך האכילה והשתיה שלא יהיה להוט אחרי המאכל והמשתה, ויאכל כדי שיהיה לו כח לעבוד הבורא ולא למלאות את תאוותו, וזהו "אוכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם" "כסף" מלשון תאוה וכסיפה שתשברו את התאוה מהאוכל ורק אחר כך "ואכלתם", וכן במים "תכרו" ותוציאו ממנו את התאוה ואחר כך "ושתיתם".

(דברי יחזקאל)

ציון במשפט תפדה ושבי' בצדקה (הפטרה חזון)

דהיינו שציון שלא חטא מגיע לה הפדות עפ"י משפט, אמנם ושבי' רק בצדקה, ולפי"ז בגאולה יהי' ב' דברים משפט וצדקה, משפט לציון וצדקה לישראל. ח"ש שע"י שנבחר לה השבח יתעורר עושה משפט וצדקה היינו הגאולה שלימה שבו יעשה משפט וצדקה כהנ"ל בב"א.

(אלשיך)

הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מו"צ בק"ק קראלי ומרבני רחובות

האם מותר לנשק ילדים בעזרת נשים

לכבוד הגאון האדיר מרן רבינו יצחק טוביה ווייס (שליט"א) [זצ"ל] אחדשכת"ה ברוב עוז וכט"ס בשו"ע או"ח (סימן צ"ח סעיף א') כתב הרמ"א, ואסור לאדם לנשק בניו הקטנים בבית הכנסת, כדי לקבוע בלבו שאין אהבה כאהבת המקום ב"ה, ע"כ. ושאלתי, האם בעזרת נשים מותר כן לנשק בנים הקטנים, או לא? והטעם?

תשובת הגאון האדיר רבי יצחק טוביה ווייס (שליט"א) [זצ"ל] גאב"ד העדה החרדית ובעל "שערי טוביה"

בס"ד ז' אייר תשע"א

כבוד הרב הגאון מוה"ר גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

אחדהש"ט קיבלתי מכתבו היום ז' אייר

בדבר שאלתו אם מותר לנשק לילדים בעזרת נשים, פשוט דזה תלוי אם יש קדושת בית הכנסת בעזרת נשים, ועיין שו"ת מנחת יצחק חלק א' סי' קי"ח אות א' שהביא מהרבה פוסקים דיש לעזרת נשים קדושת בית הכנסת (וכן ה' פשוט לי מסברא), ועיין בספר פסקי תשובות סי' קנ"א (אות א' וצינונים 4) שהביא המון פוסקים שכתבו כן, ולפי"ז פשוט דגם בעזרת נשים אסור לנשק תינוק.

והריני דושוט"ת

יצחק טובי"ו ווייס

לימוד תורה בערב תשעה באב.

נהגו שלא ללמוד בערב תשעה באב מחצות ואילך כ"א בדברים המותרים בתשעה באב ולכן אם חל בשבת אין אומרים פרקי אבות, ובמ"ב מביא שיטת הט"ז שמפקפק מאוד על מניעת הלימוד בשבת וכו' ומסיק המ"ב דיש לסמוך ע"ז. אפשר ללמוד דברים המותרים כגון מדרש איכה, פירוש איכה, איוב, פרק אלו מגלחין במס' מועד קטן, אגדת החורבן במס' גיטין פרק הניזקין.

אכילה אחר סעודת המפסקת.

אם רוצה לאכול או לשתות אחר סעודה המפסקת יתנה לפני ברהמ"ז שאינו רוצה להתחיל בתענית עד השקיעה ויאמר בפירוש בפיו ואין מספיק שיכוון בלב.

לטייל בערב תשעה באב.

הרמ"א כותב נהגו שלא לטייל ערב תשעה באב.

אמירת שלום

אין לומר שלום עליכם בתשעה באב וכן צפרא טבא וכן לילה טבא, ועם הארץ שאינו יודע ונותן שלום, משיבים לו בשפה רפה ובכובד ראש ואם אפשר יודיע לו שהיום אסור בשאילת שלום.

שו"ע סי' תקנ"ד ס"כ ופוסקים

דין איסור אמירת שלום נוהג כל היום, אבל מותר לשאול את חבירו איך הוא מרגיש, וכן מותר לברך את חבירו בברכות כגון רפואה שלימה וכדומה וכן ברכת מזל טוב י"א דמותר לאחל.

שו"ת שלמת חיים יו"ד תכ"ה

נקיון בתשעה באב

נוהגין לא לשטוף הרצפה בתשעה באב, אבל לנקות טינוף שנפל על הרצפה שרי.

שו"ת התעוררות תשובה סי' של"ט

עישון בתשעה באב

המ"ב בסי' תקנ"ה (ס"ק ח') מביא שאסור לעשן בכל ד' צומות וכל שכן בתשעה באב. ומביא שם בשם כנה"ג שמי שמעשן ראוי לנדונו ויש מהאחרונים שמקילין וע"כ מי שדחוק לו שמורגל בו ביותר יש להקל אחר חצות בהצנע בתוך ביתו.

מוצאי תשעה באב.

בתשעה באב לעת ערב הציתו אש בהיכל ונשרף המקדש ביום עשירי באב, ומפני כך נוהגין לא לאכול בשר ולא לשתות יין עד חצות היום של יום העשירי וכן לא לרוחץ במרחץ ולא לספר ולכבס עד חצות.

זקוקים לישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו' תרמו בעין יפה וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152
באימייל: 3118494@gmail.com

מוסדות קראלי מרכז "אמונת חיים"

בעיה"ת אשדוד ח"ו

בארץ הקודש

מיסודם וע"ש רבותינו הק' זי"ע ♦ בנושיאות מרן רבינו שליט"א

כבה אורה של ירושלים

יחד עם כל בית ישראל מבכים אנו מרה סילוקו של צדיק וגדול הדור גיבור כארי וענוותן כהלל, אוהבן של ישראל, איש על העדה מרא דכולא תלמודא, ידיד נאמן לבית חיינו ותמך במוסדותינו הק' אשר היה לכל בית ישראל לחומה ולמחסה ביום זעם, משיירי כנסת הגדולה קומם וביצר חומת הדת והכשרות על תילה הגאון הקדוש שר התורה והיראה נור ההוראה

מרן יצחק טוביה ווייס זצוק"ל

גאב"ד העדה החרדית עיה"ק ירושלים ת"ו

עלה לגנוי מרומים בעיצומו של שב"ק 'אלה מסעי בני' תשפ"ב

וירב בבת יהודה תאניה ואניה

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'

בעל הנחמות ישלח דברו וינחמם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד המבכים סילוקו של צדיק גדול ונשגב

רבנו ותלמידיהוון קהל אנ"ש בירושלים מערכת הגליון השבועי

לעילוי נשמת

הרה"ח שמואל שרגא ז"ל
בן הרה"ח יהודה מאיר הכהן ז"ל
קרימלובסקי
נלב"ע י' מנ"א תש"פ
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

אדונינו מורינו ורבינו
הגה"ק יצחק צבי משה זי"ע
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל
מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכי"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

ה"ה דינאל בן שרה סולנג' ע"ה
נלב"ע י"ט טבת תשפב
ה"ה שרלי בן רבקה ז"ל
נלב"ע ו' חשון תשפב
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

מרת בריינדל ע"ה
בת הר"ר יהודה מנחם ז"ל
נלב"ע י"א שבט תשפ"ב
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ משה וועבר זצוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפא
ת. נ. צ. ב. ה.

